

PROGRAM REALIZACJI
WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA
ZAWODOWEGO
W KATOLICKIEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ŚW. JACKA W KATOWICACH
W ROKU SZKOLNYM 2025/2026

STRUKTURA PROGRAMU REALIZACJI WSDZ W KATOLICKIEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ŚW. JACKA W KATOWICACH

CZEŚĆ I

1. Postawy prawne
2. Cel główny
3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym
4. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:
 - 4.1 Oddziały nauczania wczesnoszkolnego w klasach I-III
 - A. Cel orientacji zawodowej
 - B. Treści programowe
 - C. Warunki i sposób realizacji
 - 4.2 Oddziały w klasach IV-VI
 - A. Cel orientacji zawodowej
 - B. Treści programowe
 - C. Warunki i sposób realizacji
 - 4.3 Oddziały w klasach VII-VIII
 - A. Cel doradztwa zawodowego
 - B. Treści programowe
 - C. Warunki i sposób realizacji
 - 4.4 Nauczyciele
 - 4.5 Rodzice
5. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

CZEŚĆ II

1. Tabela 1. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2025/2026
2. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

CZEŚĆ III

1. Monitoring i ewaluacja WSDZ
 2. Słownik pojęć
-

CZĘŚĆ I

Postawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole:

- Rozporządzenie MEN z dnia 20 maja 2024r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2024r. poz. 781)
- Rozporządzenie MEN z 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2023r. poz. 2102)
- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r. poz. 325)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 i 854)
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1798)

Cel główny

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci, uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

Dyrektor:

- ✓ odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- ✓ współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji „Programu realizacji WSDZ”;
- ✓ wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- ✓ zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- ✓ organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy/ nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole:

- ✓ Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego.
- ✓ Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy.
- ✓ Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, „Programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynacja jego realizacji.
- ✓ Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”.
- ✓ Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.
- ✓ Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów.
- ✓ Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

- ✓ Wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Wychowawcy:

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- ✓ włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- ✓ realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- ✓ wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- ✓ współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- ✓ współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- ✓ przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- ✓ prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- ✓ organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- ✓ włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- ✓ współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- ✓ włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- ✓ włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- ✓ organizują w sali kąciki zawodoznawcze;

- ✓ rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- ✓ wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- ✓ udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:

4.1 Oddziały nauczania wczesnoszkolnego, klasy I-III

A. Cel orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

B. Treści programowe – cele szczegółowe

Poznanie siebie

Uczeń:

1. opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
2. prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
3. podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
4. podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
5. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

1. odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
2. podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
3. opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
4. omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
5. opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
6. posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

1. uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
2. wskazuje treści, których lubi się uczyć;
3. wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

1. opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
2. planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą

C. Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas I-III jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - o bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - o zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - o zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

4.2 Oddziały klas IV-VI

A. Cel orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

B. Treści programowe:

Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1. określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
2. wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
3. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
4. prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców

Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

1. wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
2. opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
3. podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
4. posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
5. wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

1. wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
2. wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3. samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

1. opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
2. planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

C. Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas IV-VI jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - *bieżącą pracę z uczniami* przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - *zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów* tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - *zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.*

4.3 Oddziały klas VII-VIII

A. Cel doradztwa zawodowego

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

B. Treści programowe:

Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1. określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
2. rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
3. dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
4. rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
5. rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
6. określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
7. określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

1. wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
2. porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
3. wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
4. uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

5. analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
6. wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
7. dokonuje autoprezentacji.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

1. analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
2. analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
3. charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
4. określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

1. dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
2. określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
3. identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich Sytuacjach korzystać z ich pomocy;
4. planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

C. Warunki i sposób realizacji:

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas VII i VIII jest realizowana:

- podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego, gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi;
- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

4.4 Rodzice

Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu działań WSDZ” w szkole są również rodzice. Działania skierowane do rodziców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2025/2026, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

4.5 Nauczyciele

Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu działań WSDZ” w szkole są także nauczyciele. Działania skierowane do tej grupy odbiorców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2025/2026, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

5. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

Skuteczna realizacja działań z doradztwa zawodowego w szkole wymaga przeprowadzenia diagnozy potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli, zasobów szkoły i sojuszników w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

Metody diagnozy przyjęte w szkole:

- badanie ankietowe - ankieta diagnostyczna dla uczniów, rodziców, i nauczycieli
- rozmowa z uczniami na lekcji wychowawczej
- rozmowa z rodzicami podczas spotkania z rodzicami
- rozmowa z nauczycielami podczas rady pedagogicznej
- diagnoza otoczenia społeczno-gospodarczego pod kątem kontynuowania i podjęcia współpracy

Decyzję, jakie metody diagnozy zostaną przyjęte, podejmuje szkoła.

CZĘŚĆ II

Tabela 1. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2025/2026

Lp.	Tematyka/działania	Metody i formy	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Oddział	Monitoring
Klasy VII-VIII						
	1. Wszyscy jesteśmy zdolni! 2. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej. 3. Umiejętności a zawód. 4. Moje umiejętności. 5. Czym się interesuję? 6. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową? 7. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa. 8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu. 9. Od elektryka do kierownika. 10. Kompetencje na rynku pracy.	burza mózgów, tworzenie prezentacji, emisja filmów, dyskusja, drama, trening umiejętności społecznych, gry i zabawy symulacyjne	Wrzesień 2025- Czerwiec 2026	Specjalista zawodowy, wychowawcy klas, pedagog, psycholog, pedagog specjalny, nauczyciele	7d, 7m	analiza pracy własnej - zawodowego, sprawozdanie z realizacji planu na rok szkolny 2025/2026, informacje zwrotne od uczniów, rodziców
	1. System edukacji w Polsce 2. Cele edukacyjne i zawodowe 3. Współczesny rynek pracy 4. Ja na obecnym rynku pracy 5. Praca jako wartość 6. Zawody przyszłości 7. Dokumenty aplikacyjne 8. Autoprezentacja 9. Co warto wiedzieć o szkołach ponadpodstawowych? 10. Alternatywne ścieżki dojścia do zawodu	burza mózgów, praca własnej tworzenie prezentacji, emisja filmów, dyskusja, drama, trening umiejętności społecznych, gry i zabawy symulacyjne, wizyty studyjne w zakładach prac w ramach programu Katowice Miastem Fachowców	Wrzesień 2025- Czerwiec 2026	Specjalista zawodowy, wychowawcy klas, pedagog, psycholog, pedagog specjalny, nauczyciele	8k, 8ł	analiza pracy własnej - zawodowego, sprawozdanie z realizacji planu na rok szkolny 2025/2026, informacje zwrotne od uczniów, rodziców

Partnerzy w działaniach– sieć instytucji związana z doradztwem zawodowym rynkiem pracy, osób współpracujących ze szkołą.

Wszystkie działania w zakresie współpracy z sojusznikami w ramach realizacji działań z doradztwa zawodowego uwzględniają specyfikę szkoły, jej potrzeby i możliwości, a także lokalne otoczenie społeczno-gospodarcze.

Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami i instytucjami rynku pracy, które angażują się w działania. Powyższy WSDZ stanowi kontynuację rozpoczętych działań doradczych w poprzednim roku szkolnym i jest zgodny z wymogami wynikającymi z przepisami Prawa Oświatowego dotyczącymi doradztwa zawodowego.